

steren som Motiv til denne Bemærkning den sædvanlige Forestilling, som er gængs i radikale Kredse, naar man overhovedet diskuterer, at de Radikale altid sejrer. Ud fra den Betragtning er vi andre ynkelige Vrag, naar Diskussionen er færdig. (*Alfred Christensen*: Ja!). Og det ærede Medlem, der sidder her nedenfor mig, og som er en god Radikal, giver naturligvis sit Bifald til Kende i denne Anledning. Jeg skal da kort rekapitulere, hvad jeg har sagt. Jeg har sagt, at det, der skete den 5. August 1914, var et Vidnesbyrd om, at det danske Forsvarsberedskab blev paakrævet i en kritisk Situation. Jeg har aldeles ikke udtalt mig om de mange, mange Betænkeligheder, der under denne vanskelige Situation var indenfor Ministeriet saavel som indenfor alle de andre Partier, der drøftede Situationen; det er noget, der er fremkommet under Forhandlingen med Ministeren. Jeg har dernæst sagt, at det var dette principielle Spørgsmaal om Nytten af vort Forsvarsberedskab, der udgjorde det centrale i Striden mellem det Parti, Ministeren hører til, og Forsvarspartierne af 1909. Dette er Kendsgjerninger, som ikke bliver røkket ved, at man søger at føre Diskussionen ind paa andre Baner, og jeg tror heller ikke, at Ministeren for Alvor vil gøre Forsøg paa at komme udenom dette.

Dernæst fremsatte den ærede Minister en Paastand, som hører med til de sædvanlige Urigtigheder, man fremkommer med fra radikal Side, naar det kniber, og man ikke længere kan dække sig bag den Overlegenhed, som Ministeren før gav en pragtfuld Prøve paa. Han sagde, at han vidste, hvorledes Venstre og de Konservative vilde have handlet, hvis de havde været stillede overfor samme vanskelige Opgave som den, dette Ministerium var stillet overfor den 4.—5. August 1914. Hvorfra ved den ærede Minister dette? Er det ikke ganske simpelt fri Fantasi?

Forsvarsministeren (P. Munch): Jeg tror, at ærede Medlemmer vil have Indtrykket af, at en stor Del af denne Diskussion nu er blevet Gentagelser. Den ærede sidste Taler sagde da ogsaa, at han rekapitulerede, og det samme turde da ogsaa gælde den ærede Taler, som havde Ordet forud for ham, det ærede 6te Medlem for Københavns Amt (*Axel Møller*). Dette ærede Medlem udtalte, at i 1909 havde det ærede Medlems Parti fortolket naturligt, medens vi havde fortolket unaturligt, de Bestemmelser, der den Gang gjaldt. Min Opfattelse er lige den modsatte, og

det er min Opfattelse efter alle de Erfaringer, jeg gjorde den Gang, at den Tilbøjelighed til unaturlige, overdrevne Fortolkninger af vore Forpligtelser, som fandtes hos ærede Modstandere, prægedes af, at de til syvende og sidst skulde ende med en militær Ordning, knyttet til Københavns Befæstning, med hele Tyngdepunktet liggende paa Sjælland, en Militærordning, som ikke kunde være egnet til at opfylde de almindelige Neutralitetspligter, som saa vist fandtes mange, mange andre Steder end netop her og ikke i særegen Grad, men tværtimod maaske endda i forholdsvis ringe Grad fandtes netop her ved København.

Det ærede Medlem gjorde dernæst nogle Bemærkninger om vor Vurdering af Muligheden for en Krig i Tiden forud for 1914. Jeg for min Del har aldrig bestridt Muligheden af en Stormagtskrig. Jeg har sagt, at Sandsynligheden ikke var saa stor, som man vilde hævde fra modsat Side under den store Diskussion om vort Militærvæsen; men jeg har med Hensyn til hele Ordningen af vort Militærvæsen stillet mig paa det Grundlag, at vi netop skulde indrette dette ud fra Erkendelsen af Muligheden af en Stormagtskrig. Jeg har hævdet, at naar vi lagde saa megen Vægt paa, hvorledes det blev ordnet, var det netop, fordi der knyttede sig en Fare til denne Ordning, hvis Krigen maatte komme.

Naar det ærede Medlem nu sagde, at det gjorde ikke saa meget med et Par Millioner mere eller mindre, kan jeg naturligvis give ham Ret deri. Men saa flot behøver han ikke at regne, at det heller ikke gør noget med et Par Hundrede Millioner, og det ærede Medlem siger, at der kan blive Tale om en 600—700 Mill. Kr. Selv om man regner den afsluttende Periode med, og selv om man medregner de ordinære Udgifter, er Totaludgiften en 400—500 Millioner, maaske op omkring de 500 Mill. Kr.

Det ærede 6te Medlem for Maribo Amt (*Asger Karstensen*) sagde, at jeg kunde ikke vide, hvorledes man fra konservativ Side og fra Venstres Side vilde have stillet sig som Ministerium. Nej, jeg kan naturligvis ikke vide, hvorledes man fra de to Partiers Side vilde have handlet, hvis man den Gang havde siddet med Regeringsmagten. Det, jeg derimod ved, er, i hvilken Retning den Indflydelse blev gjort gældende, som fandt Sted under Forhandlingerne i de Dage; og ud fra den Indflydelse, som fandt Sted fra de paa-gældende Politikeres Side, den Opfattelse,